

Res Claritatis MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo I

15. I. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Jsmo lid, který má Matku, nejsme sirotci. Homilie papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: Blahoslavení kněží Anton Muzaj a Jak Bushati OFM	06
	Několik poznámek k 8. kapitole posynodální exhortace Amoris laetitia	09
	V USA nedochází k perzekuci křesťanů?	12

TRADICE OTCŮ

Z listu svatého biskupa a mučedníka Ignáce Antiochijského Efesanům († po roce 107)

Snažte se tedy častěji scházet k eucharistii a k Boží oslavě. Když se totiž často shromažďujete, hroutí se moc satanova a jednota vaší víry láme jeho hrozbu. Není nad pokoj, ve kterém ztichne všechen boj nebešťanů i pozemšťanů.

Nic z toho vám není skryto, máte-li dokonalou víru v Ježíše Krista a lásku k němu. Ty dvě jsou počátkem a koncem života: víra je počátek, láska cíl. Jejich sjednocení je Bůh, a všechno ostatní, co je dobré, vyplývá z nich. Kdo má víru, nehřeší, a kdo miluje, nemůže nenávidět. *Strom se pozná podle ovoce*; tak se i ti, kteří se prohlašují za křesťany, poznají podle skutků. Neboť teď nejde o vyznání, ale o to, aby člověk žil v síle víry až do konce.

Lepší je mlčet a něčím být, než mluvit a nebýt nic. Dobře učí ten, jehož skutky jsou ve shodě s tím, co říká. Neboť je jeden učitel, který *řekl, a stalo se*; ale i to, co učinil mlčky, je hodno Otce. V kom je slovo Ježíšovo, ten dokáže pravdivě slyšet i jeho mlčení, aby byl dokonalý: aby už tím, co říká, jednal, a tím, co neříká, byl poznáván. Pánu nic není skryto. A tak všechno číňme, jako by on v nás přebýval, abychom byli jeho chrámem a on byl v nás naším Bohem, jak tomu i je a jak se ukáže před naší tváří.

Nemylte se, bratři moji! Kdo rozvracejí rodiny, *nedostanou podíl na Božím království*. (...) Proč nejsme všichni moudří, když jsme dostali poznání od Boha, jímž je Ježíš Kristus? Proč pošetile hyneme a přehlízíme dar, který opravdu poslal Pán? Můj duch, ač nehodný, patří kříži, který je pro nevěřící pohoršením, ale pro nás spásou a věčným životem.

Foto: Flickr, Lorenzo BI (CC BY-ND 2.0)

Dokud zbývá čas

Zprvu se zdá, že času je dost, že je to rybník, ve kterém se můžeme bezstarostně koupat a nemyslet na večer. Jenže pak se dá čas pomaloučku do pohybu a než se člověk rozhlédne, uhání jako peřeje, strhává nás s sebou a na břeh vylézt nelze. Už za pár dní opustíme tento svět. Než se země několikrát otočí kolem slunce, nezůstane po nás, po našich dětech a vnučatech už ani jméno na náhrobku. Je dobré procházet se po hřbitovech: s modlitbou za duše v očištění na rtech, ale i s myšlenkou na sebe samé. Pohled na hroby je základním duchovním cvičením, *memento mori*, které postaví veškeré mé pozemské pinožení do té správné perspektivy. Tento život má smysl, jen pokud není tím, pro co žijeme.

Tento život má hodnotu, jen pokud není poslední hodnotou. Pokud není nic,

za co bych byl ochoten život položit, nemám pro co žít. Pokud jsem v případě, že mě druzí budou bít, v případě, že mě druzí budou chtít zabít, ochoten cokoli vyznat a cokoli zapřít, jen abych pár dní ještě na zemi pobyl, abych zůstal tam, kde za chvíli beztak už nebudu, stanu se bytostí, která nemá střed. Všechno se v ní nechá smýkat okolnostmi. Situace se změní a změní se i já. Křesťanství po lidech žádá, aby takový střed měli, je náboženstvím mučedníků, lidí ochotných vyznat Krista kdykoli před kýmkoli, ať už za to sklidí pochvalu, pohrdání, posměch nebo pronásledování. Křesťanství je také náboženstvím lidí, kteří vědí, že budou-li spoléhat na sebe, pak Krista snadno zradí, jako Petr v předvečer Velkého pátku, a kteří zároveň vědí, že budou-li spoléhat

Dokončení na str. 3

Foto: <https://jrseurope.org>

Poselství papeže Františka k Světovému dni migrantů a uprchlíků 2017

V neděli 15. ledna si katolická církev připomíná Světový den migrantů a uprchlíků. Papež František k této příležitosti zveřejnil poselství pod názvem „Mladiství migrantů – zranitelní a neslyšení“. Kromě jiného zde také píše: „Především je třeba si uvědomit, že jev migrace není vyňat z dějin spásy, a je dokonce jejich součástí. Je s ním spojeno Boží přikázání: ‚Hostu nebudeš škodit ani ho utlačovat, neboť i vy jste byli hosty v egyptské zemi‘ (Ex 22,20); ‚Milujte tedy hosta, neboť jste byli hosty v egyptské zemi‘ (Dt 10,19). Tento jev vytváří znamení časů, znamení, které hovoří o díle Boží prozřetelnosti v dějinách a v lidské společnosti se zřetelem na univerzální společenství. Aniž by Církev popírala problémy a často i dramata a tragédie spojené s migrací, jakož i těžkosti s důstojným přijímáním těchto lidí, povzbuzuje nás, abychom v tomto jevu rozpoznávali Boží záměr a byli si jisti, že nikdo není cizincem v křesťanském společenství, které zahrnuje ‚všechny národy, kmeny, plemena a jazyky‘ (Zj 7,9). Každý je cenný; lidé jsou důležitější než věci a hodnota každé instituce se poměřuje způsobem, jakým zachází se životem a důstojností lidské bytosti, především ocitne-li se v situaci zranitelnosti, jako je tomu v případě mladistvých migrantů.“

Mladiství jsou podle papeže bezbranní v trojím smyslu: jako mladiství, jako cizinci a jako nezbrojení – pokud jsou nuceni žít daleko od země svého původu v odloučení od lásky své rodiny. Papež připomíná, že je třeba zaměřovat se na jejich ochranu, integraci a na trvalá řešení. „Svěřuji všechny mladistvé migranty, jejich rodiny a jejich společenství, i vás, kdo jim stojíte nablízku, pod ochranu Svaté nazaretské rodiny, aby bděla nad každým a doprovázela ho na cestě. Ke své modlitbě připojuji i své apoštolské požehnání,“ uzavírá papež své poselství.

Církev.cz

Tříkrálová sbírka

V první polovině ledna se v ulicích našich obcí a měst opět vyrojí koledníci, aby u prahů domácností, na chodnicích či náměstích předali poselství o narození Božího syna. Lidem popřejí šťastný nový rok, zazpívají koledu, věnují drobný dárek a při tom poprosí o příspěvek do zapечатé pokladničky s logem Charity ČR. Výtěžek Tříkrálové sbírky 2017 bude tradičně určen na pomoc lidem, kteří si sami pomoci nedokáží, a to kvůli stáří, nemoci, hendikepu či sociální situaci.

Čtyři pětiny celkového výtěžku sbírky zůstanou v regionu, kde byly vykoledovány: 65 % výnosu využije Charita přímo v dotyčné obci nebo jejím okolí a 15 % výnosu poputuje na charitní projekty na diecézní úrovni. Desetina výnosu pomůže v zahraničí. „Prosíme, přispějte opět koledníkům do pokladniček, jen díky vaší podpoře se můžeme věnovat těm, kteří se bez pomoci druhých neobejdou,“ vyzývá dárce ke štědrosti ředitel Charity Česká republika Lukáš Curylo.

Kromě daru vloženého do kolednických kasiček můžete do sbírky celoročně přispět také zasláním DMS KOLEDA na číslo 87 777 (cena jedné DMS je 30 Kč, na pomoc potřebným jde 28,50 Kč; službu provozuje Fórum dárců). Dále je možno zaslat dar na účet Tříkrálové sbírky číslo 66008822/0800 u České spořitelny, VS 777.

V roce 2016 se díky štědrým dárcům sešla dosud nejvyšší částka v dosavadní historii – celkem 97 651 016 Kč. V ulicích koledovalo přes padesát tisíc dobrovolníků s 21 329 evidovanými pokladničkami.

Charita ČR
www.trikralovasbirka.cz

Za rok 2016 bylo zavražděno 28 pastoračních pracovníků

Informační agentura *Fides* provozovaná Kongregací pro evangelizaci národů zveřejnila seznam pastoračních pracovníků zabitých ve světě během roku 2016. Tento seznam zahrnuje všechny osoby, které působily v institucích katolické církve a byly násilím zbaveny života, bez ohledu na motiv vraždy. Letos je to 14 kněží, 9 řeholních sester, 4 věřící laici a jeden seminarista, tedy celkem 28 lidí. Podle kontinentů jich je nejvíce v Americe – 12 osob (9 kněží a 3 řeholní sestry), v Africe 8 osob (3 kněží, 2 řeholní sestry, 1 seminarista a 2 laici), v Asii to bylo 7 osob (1 kněz, 4 řeholní sestry a 2 laici). Jeden kněz, O. Hamel, byl zabit v Evropě. Stejně jako v posledních letech byla většina těchto pracovníků zabita při pokusu o krádež či při loupežném přepadení v kontextu morálního úpadku, ekonomické a kulturní bídy a násilí jakožto normy jednání. Nechybějí ovšem případy, kdy smrt přišla jako odplata za odvážný postoj těchto osob v zápase za sociální spravedlnost. Kromě jmenovaných 28 osob, připomíná agentura, je třeba pamatovat na bezpočet dalších lidí, kteří zaplatili životem za svoji věrnost ve službě bližním nebo víře v Krista.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Papež František napsal katolíkům do Aleppa

Papež František napsal syrským katolíkům do nedávno osvobozeného Aleppa. V listě datovaném posledního dne roku 2016 ujišťuje, že je nablízku všem Syřanům zkoušeným válkou a vytrvale se modlí za mír v této zemi. „Jedině Bůh může proměnit zbraně na nástroje smíření, hřmot destrukce na ozvěnu budování a zkušenost bolesti na sílu naděje“ – píše papež, jenž tak reagoval na dopis, který mu zaslali kněží z farnosti svatého Františka z Assisi v Aleppu. Informovali v něm papeže o iniciativě tamějších dětí, které se každou první neděli v měsíci společně modlí za mír. Právě na nedělní bohoslužbě 1. ledna byla v Aleppu přečtena papežova odpověď: „Velmi rád se připojuji k vaší modlitbě a prosím Knížete pokoje, aby se znovu narodil v našich srdcích i domech, ošetřil krvácející rány, uzdravil zraněné duše i těla a vlil naději a sílu do srdcí naplněných smutkem“ – píše papež František. Vybízí obyvatele Aleppa, aby spolu s ním prosili betlémské Dítě, narozené právě na Blízkém východě, aby poselstvím svojí lásky zničilo veškeré nástroje násilí a msty a posílilo budování bezpečnějšího, bratrštějšího a solidárnějšího světa. Sám se pak v závěru svěčuje do modliteb aleppských dětí.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

na Krista, dostanou z Ducha sílu neznat, jako Petr, když se nechal v Římě hlavou dolů ukřižovat. Křesťanství je nejrychleji rostoucím náboženstvím světa. V Africe a Asii se ani nestačí dost rychle stavět kostely a semináře, aby se uspokojila vzrůstající potřeba. Křesťanství je dnes také náboženstvím nejpronásledovanějším.

Tři z každých čtyř lidí, kteří jsou kdekoli na světě zabiti z náboženských důvodů, jsou křesťané. Pokud člověk touží po bezpečném a pohodlném způsobu, jak dožít život do konce, měl by si své křesťanství dobře rozmyslet, měl by vycouvat, dokud je čas. Být křesťanem znamená nosit na sobě terč, terč ve tvaru Kristova kříže, znamená připodobnění Pánu. Odvolací soud v severoirském Belfastu loni 24. října potvrdil rozsudek proti manželům McArthurovým, mladým věřícím majitelům pekárny, kteří před dvěma lety odmítli zákazníka, jenž po nich žádal upéci dort s nápísem podporujícím manželství homosexuálů.

Sdělili mu, že tuto zakázku nepřijmou, neboť se neshoduje s jejich hodnotami. Pan McArthur později prohlásil, že by stejně tak odmítl zakázku s pornografickými nebo rasistickými motivy, dokonce i zakázku, která by podporovala nenávisť vůči osobám postiženým homosexualitou. Manželé McArthurovi však byli přesto podle platného britského práva odsouzeni za diskriminaci proto, že neupekli dort. Skutečnost, že může být odmítnutí zakázky z důvodu svědomí v Evropě posuzováno jako diskriminace, znamená první obláček blížící se bouře nové totality. Znamená diskriminaci ve jménu boje proti diskriminaci. Pronásledovatelem tentokrát nebude nacismus ani komunismus, ale *kultura blahobytné beznaděje*. Kultura složená z jedinců postrádajících naději na věčný život a ochotných obětovat kohokoli a cokoli ve jménu vlastního prchavého štěstí na tomto světě. Kdo nechtějí být celým srdcem Kristovi, mají zatím dost času jít jinam. Ještě pořád mohou emigrovat z Církve do světa, kde se jim bude lépe žít – i když nebudou mít proč. Ti, kdo však z Církve emigrovat nechtějí, budou potřebovat intenzivní vnitřní život, život modlitby, aby čerpali sílu z Trojjediného Boha, ne ze sebe samých, a proto ve chvíli zkoušky neselhali. Ti, kdo z Církve emigrovat nechtějí, budou zejména potřebovat časté rozjímání o posledních věcech člověka – o smrti, soudu, nebi a pekle. Kdykoli dělám vážné životní rozhodnutí, musím je dělat jako člověk, který ví, že zemře a že bude souzen. Rozhodují-li se s ohledem na dnešek a zítřek, ale věčnost přítom vytešňuji ze svého myšlenkového obzoru, má rozhodnutí budou nutně krátkozraká – protože nedohlédnou k Bohu.

Václav Boleslavský, překladatel a publicista

SLOVO KNĚZE

Děti, nemilujme jen slovem a jazykem, ale činem, doopravdy! (1 Jan 3,18)

Nejmladší z apoštolů byl naším průvodcem vánoční dobou. Jeho slavný Prolog: „*Na počátku bylo Slovo... a Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi...*“ zaznívá na hlavní Mši svaté o slavnosti Narození Páně. Z prvního listu Janova plného svědectví o Kristu a lásky pak čteme až do svátku Ježíšova křtu.

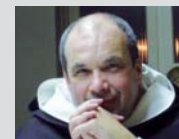
Jak napovídá shora uvedená výzva „miláčka Páně“, jde o to, abychom krásným slovům o lásce nejen naslouchali a je reprodukovali, ale abychom je dokázali proměnit ve skutky lásky vůči Bohu i ve prospěch našich bližních. Na začátku roku je vhodná doba k novým rozhodnutím. A zvláště v tomto jubilejním fatimském roce můžeme vyjít vstříc i prosbám Panny Marie.

Co žádá Matka Boží? Prosí, abychom se modlili růženec, a abychom i další modlitby a oběti přinášeli na odčinění hříchů vlastních a za obrácení ostatních hříšníků. Což právě toto nejsou skutky lásky? Vzdání pocty a projevení důvěry Bohu a ta nejvyšší pomoc našim bližním.

Kdo se modlíme růženec, utvrdíme se v této službě zvláště letos. Kdo jste dosud nenašli k této ústně rozjímavé modlitbě cestu, zkuste to letos. Mnoho katolíků dosvědčuje, že je to modlitba hluboká a mocná. Duchovní meč, kterým lze vyprosit vítězství a porazit ďábla. Tlučme ve spojení s Pannou Marií na brány nebe.

Malé oběti a skutky pokání nejsou moc v oblíbě. Dnešní svět na nás tlačí, abychom se vyhýbali těžším věcem a raději si užívali všeho, co je dostupné. Jako křesťané pevně zakotvení v Kristu máme odolat tomuto proudu a jít úzkou cestou vzhůru, k životu (srov. Mt 7,14). Právě malé úkony kajcnosti vědomě přinášené za spáchané hříchy napomáhají k očistění našeho nitra i světa. Pán je rád přijímá a používá ke spáse lidí. Milujme tedy činem – doopravdy.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy

JSME LID, KTERÝ MÁ MATKU, NEJSME SIROTCI

Homilie papeže Františka na slavnost Matky Boží, Panny Marie

Robert Campin: Madona s Dítětem (cca 1440). Foto: Wikimedia Commons

„Maria to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2,19). Takto Lukáš popisuje postoj, kterým Maria přijímá prožitky oněch dnů. Daleka toho, aby se snažila situaci pochopit a ovládnout, je Maria ženou, která umí uchovávat, tedy chránit a opatrovat ve svém srdci Boží vstup do života jejího lidu. Učila se naslouchat ve svém lůně tlukotu srdce svého Syna, který ji po celý život učil objevovat Boží tlukot v dějinách. Naučila se být matkou a během tohoto uřednictví poskytovala Ježíšovi krásnou zkušenost vědomí, že je Syn. V Marii se Věčné Slovo nejenom stalo tělem, ale naučilo se rozpoznávat mateřskou něhu Boží. Od Marie se Boží Dítě naučilo naslouchat tužbám, úzkostem, radostem a nadějím lidu obdařeného zaslíbením. Spolu s ní objevoval, že je Synem věřícího svatého Božího lidu.

Ve službě životu

V evangeliích vystupuje Maria jako žena mála slov, nepronáší dlouhé proslavy

a neprosazuje sebe, nýbrž pozorným pohledem dovede opatrovat život i poslání svého Syna a tím i všechno, co on miluje. Dovedla pečovat o prvopočátky křes-

Maria nám svým mateřstvím ukazuje, že pokora a něha nejsou ctnosti slabých, nýbrž silných, že se nemusíme povyšovat nad druhé, abychom si dodali důležitosti.

tánské obce a naučila se tak být matkou mnohých. Je nablízku v nejrůznějších situacích, aby rozsávala naději. Doprovází své syny, kteří v tichosti srdce nesou kříž. Mnoho pobožností, mnoho svatyní a kaplí v těch nejdlehlějších místech, mnoho obrázků roztroušených po domech nám připomíná tuto obrovskou pravdu! Maria nám dala mateřský cit, kterým nás za-

hrnuje uprostřed těžkostí; mateřský cit, který umožňuje, aby nic a nikdo v lůně Církve neuhasil revoluční něhu, kterou přinesl její Syn. Kde je matka, je něha. A Maria nám svým mateřstvím ukazuje, že pokora a něha nejsou ctnosti slabých, nýbrž silných, učí nás, že není třeba zacházet s druhými špatně, abychom cítili svoji důležitost (srov. *Evangelii gaudium*, 288). A svatý věřící Boží lid ji rozpoznal a pozdravil jako svatou Matku Boží.

Oslavovat mateřství Marie, Matky Boží a naší matky, na počátku nového roku znamená pamatovat na jistotu, jež nás bude provázet v našich dnech. Jsme lid, který má Matku, nejsme sirotci.

Kde je matka, je jednota

Matky jsou nejsilnějším protilekem proti individualistickému a sobeckému tendencím a proti naší uzavřenosti a apatii. Společnost bez matek by byla nejenom chladná, ale postrádala by srdce a „chuť rodiny“. Společnost bez matek by byla nelítostná a nechávala by prostor pouze kalkulaci a spekulaci. Matky totiž dovedou i v těch nejhorších momentech dosvědčovat něhu, bezpodmínečnou odevzdanost a sílu naděje. Hodně jsem se naučil od oněch matek, jejichž synové jsou ve vězení, leží v nemocnici nebo upadli do otroctví drog, a které se v zimě i vedru, v dešti i vyprahlosti nevzdávají a bez ustání zápasí, aby ze sebe vydali to nejlepší. Anebo od oněch matek, které v uprchlických táborech nebo uprostřed války dovedou bez váhání objímat a podporovat svoje trpící děti. Matek, které doslova dávají život, aby žádné z jejich dětí nebylo ztraceno. Kde je matka, je jednota, je příslušnost, synovská příslušnost.

Duchovní osiření

Začínat rok připomínkou Boží dobroty v Mariině mateřské tváři, v mateřské tváři Církve, ve tvářích našich matek nás chrání před korozivní chorobou „du-

chovního osiření“, onoho osiření, které prožívá duše, když cítí, že je bez matky a postrádá Boží něhu. Osiření, které prožíváme, když v nás zanikne pocit příslušnosti k rodině, lidu, zemi a k našemu Bohu. Osiření, které tkví v narcistním srdci, jež umí vidět pouze sebe a své zájmy, a které narůstá, zapomínáme-li, že život je dar, jež jsme přijali od druhých, a že jsme v tomto společném domě zváni jej sdílet.

Toto sebevtažné osiření vedlo Kaina k tomu, aby řekl: „Copak jsem já strážcem svého bratra?“ (Gn 4,9). To je jako říci, že nepatří ke mně a že jej neznám. Takovýto postoj duchovního osiření je rakovinou, která duši tiše vyprazdňuje a degraduje. Takto se postupně degradujeme, poněvadž nikdo nepatří k nám a my nepatříme nikomu. Degraduji zemi, protože ke mně nepatří, degraduji ostatní, protože ke mně nepatří, degraduji Boha, protože k němu nepatřím... A nakonec degradujeme sami sebe, protože zapomínáme, kdo jsme, a jaké božské „jméno“ nosíme. Oslabování svazků, jež nás spojují, je typické pro naši zlomkovitou a rozdělenou společnost, vede k ros-

točímú pocitu duchovního osiření a tím k obrovské prázdnotě a samotě. Nedostatek fyzického (nikoli virtuálního) kontaktu rozleptává naše srdce (srov. *Laudato si'*, 49) a odnímá mu schopnost něhy a úžasu, zbožnosti a soucitu. Duchovní osiření znemožňuje mít na paměti, co znamená být syny, být vnuky, být rodiči, být prarodiči, být přáteli, být věřícími. Působí, že zapomínáme na hodnotu hry, zpěvu, smíchu, odpočinku a nezištnosti.

Jsmo Božím lidem

Slavení slavnosti svaté Matky Boží nám na tváři vyloudí znovu úsměv z pocitu, že jsme lid, patříme si a víme, že jediné ve společenství, v rodině mohou lidé nalézt „klíma“ a „vřelost“, jež jim umožňuje růst lidsky, a nikoli jako pouhé předměty podněcované „konzumovat a být konzumovány“. Slavení slavnosti Matky Boží nám připomíná, že nejsme zbožím ani koncovými příjemci informací. Jsme syny, jsme rodinou, jsme Božím lidem.

Slavnost svaté Matky Boží nás vede k vytváření a pěstování společných prostorů, které nám dodávají pocit spolupatříčnosti a zakořenění, abychom se

ve svých městech a komunitách, které nás spojují a podporují, cítili jako doma (srov. *Laudato si'*, 151).

Ježíš Kristus, když podával největší dar svého života na kříži, nechtěl si nic ponechat pro sebe, odevzdal nám svůj život a zároveň také svoji Matku. Řekl Marii: hle, tvůj syn, hle tvoji synové. A my ji chceme přijmout do svých domovů, do svých rodin, do svých komunit, do svých zemí. Chceme se setkat s jejím mateřským pohledem. Oním pohledem, který nás vysvobozuje z osiření a připomíná nám, že jsme bratři: já patřím tobě, ty patříš mně a jsme z téhož těla. Oním pohledem, který nás učí, že se musíme učit pečovat o život stejně a s toutéž něhou, s jakou jej opatrovala ona: rozsévat naději, spolupatříčnost a bratrství.

Slavnost svaté Matky Boží nám připomíná, že máme Matku; nejsme sirotci, máme matku. Vyznejme společně tuto pravdu! Zvolejme třikrát ve stoje jako to učinili věřící v Efesu: Svatá Matka Boží! Svatá Matka Boží! Svatá Matka Boží!

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)

DÍKY ZA POKORU MATKY BOŽÍ

Z promluvy papeže Františka před modlitbou Anděl Páně 1. ledna 2017

Ježíš se „narodil ze ženy“ (srov. Gal 4,4) se spasitelským posláním a jeho matka z tohoto poslání není vyloučena, nýbrž vnitřně je k němu přidružena. Maria si toho je vědoma, a proto se neuzavírá pouze do svého mateřského vztahu k Ježíši, nýbrž zůstává otevřenou a pozornou ke všem událostem, které s ním souvisejí: uchovává a rozvažuje, zkoumá a hloubá, jak nám připomíná dnešní evangelium (Lk 2,19). Přisvědčila a projevila ochotu být zapojena do uskutečnění spasitelského plánu Boha, který „rozptýlil ty, kdo v srdci smýšlejí pyšně, mocné sesadil z trůnu a ponížené povýšil, hladové nasýtil dobrými věcmi a bohaté propustil s prázdnou“ (Lk 1,51–53). Nyní se tiše a pozorně snaží den po dni chápat, co od ní chce Bůh.

Návštěva pastýřů jí dává příležitost pochopit několik prvků Boží vůle projevující se v přítomnosti těchto chudých a ponížených lidí. Evangelista Lukáš nám podává návštěvu pastýřů v jeskyni postupným řazením sloves vyjadřujících pohyb. Říká, že tam *pospíchali, nalezli Marii a Josefa i Dítě, uviděli ho a vypravovali*, co jim o něm bylo pověděno, a nakonec *velebili a chválili* Boha (srov. Lk 2,16–20). Maria pozorně sleduje, co říkají pastýři a co se jim přihodilo, objevuje v tom pohyb spásy, kterou uskutečnil Ježíš, přizpůsobuje se a je připravena na jakýkoli Pánův požadavek. Bůh žádá od Marie, aby nejenom byla matkou jeho jednorozeného Syna, nýbrž aby také spolupracovala se Synem a skrze Syna

na spasitelském plánu, a tak se v ní, pokorné služebnici, uskutečnily veliké skutky božského milosrdenství.

Když jako pastýři uvažujeme o Dítěti v náruči jeho Matky, pocítujeme ve svém srdci růst nezměrnou vděčností k té, která dala světu Spasitele. Proto jí v tento první den nového roku řekněme: Díky, svatá Matko Božího Syna Ježíše! Díky za tvoji pokoru, která přitáhla Boží pohled; díky za víru, s níž jsi přijala jeho Slovo; díky za odvahu, s níž jsi řekla „tady jsem“, uchváčena svatou Láskou zapomnělas na sebe a zcela se sjednotila s nadějí.

Díky, svatá Matko Boží! Oroduj za nás, poutníky v čase, a pomoz nám ubírat se cestou pokoje. Amen.

Radio Vaticana

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Blahoslavení kněží Anton Muzaj a Jak Bushati OFM

Blahoslavení 38 albánských mučedníků komunismu 5. listopadu 2016 bylo pro katolickou církev v Albánii důležitým povzbuzením. Připomeňme si v tomto čísle dva duchovní z řad beatifikovaných.

P. Anton Muzaj

Narodil se 19. března 1921 v obci Vrnavokolo v dnešním Kosovu. Studoval v Prizrenu a následně na Papežském bohosloveckém semináři ve Shkodře. V roce 1938 odjel na studia filosofie a teologie do Říma na Papežskou gregoriánskou univerzitu. 19. března 1944 v den svých třiatvácátých narozenin přijal v Římě kněžské svěcení. Do Albánie se vrátil až po druhé světové válce v roce 1946. Byl jmenován kancléřem shkoderské arcidiecéze, poté co byl jeho předchůdce otec Thomas Laca odsouzen, uvězněn a arcibiskup Thaci byl v internaci. Vedoucí představitelé komunistického režimu vnímali negativně jeho snahy o obnovu diecéze a označovali jej od jeho návratu z Říma jako vatikánského špiona. Následně proti němu zahájili pomlouvačnou kampaň. 20. května 1947 byl zatčen příslušníky tajné policie Sigurimi a obviněn ze špionáže. Byl přiřazen k případu obviněných z ukrývání zbraní ve františkánském klášteře ve Shkodře (podvržených příslušníky Sigurimi), v němž byli Mons. Frano Gjini, otec Mati Prendushi, Mons. Nikollë Deda a otec

Ciprian Nikaj odsouzeni k trestu smrti a následně byli v březnu 1948 zastřeleni. (O tomto procesu jsme psali v jednom z předcházejících čísel).

Otec Muzaj byl během výslechů podroben krutému mučení. Dle svědectví spoluvězně musel dlouhé hodiny stát až do zhroutení, byla mu odpírána voda a když prosil o pití, byl zmlácen, stržen na zem a musel lízat zakrvácenou podlahu. V tvrdých podmínkách vězení v zimě pak u něj propukla tuberkulóza. Jako jediný ze zatčených daného případu nebyl odsouzen, ale propuštěn na svobodu. Nebylo to však dílem milosrdenství, ale cynismu – soudce považoval jeho zdravotní stav za tak beznadějný, že podle něj nemělo smysl posílat jej na další roky do táborů nucených prací. Po propuštění na jaře 1948 odjel do Shkodry, kde krátce nato zemřel – přesný den jeho úmrtí není znám. Svým blízkým po jednom spoluvězni vzkázal: „*Pokud uvidíte někdy mou rodinu, řekněte jim, že jsem nevinný a že jsem zemřel pro svou víru v Krista.*“ Věřící na něj vzpomínají jako na zbožného, skromného a pracovitého kněze.

P. Jak (Giacomo) Bushati OFM

Narodil se 8. srpna 1890 ve Shkodře. Studoval na vyšší škole v Terstu a následně v Papežském semináři ve Shkodře také filosofii a teologii. 25. srpna 1905 vstoupil do františkánského řádu a o rok později složil první profesi. 29. května 1915 byl vysvěcen na kněze. Poté působil jako kněz 26 let v různých obcích hornaté oblasti Mirdita v severní Albánii. Jako katolický kněz a řeholník se těšil mezi věřícími velké úctě, několikrát se mu podařilo odvrátit horaly od vykonání krevní msty či jiných sporů, často tehdy řešených střelnými zbraněmi. Věřící na něj vzpomínají jako na horlivého a činorodého kněze.

Bl. Jak Bushati OFM. Foto: <http://www.kishakatoilleshkoder.com>

V roce 1946 byl poslán do farnosti Kelmety v oblasti Zadrime na severozápadě země, kde pracoval až do svého zatčení. V dubnu 1949 byl obviněn z organizování a podpory protikomunistického hnutí odporu a zatčen tajnou policií Sigurimi.

Během výslechů ve věznicí v Lezhë byl krutě týrán. Podle svědectví spoluvězně P. Alekse Bačliho byl několikrát denně odváděn vyšetřovateli k výslechům a byl přinášán zakrvácený a někdy i v bezvědomí. Vyšetřovatelé jej nutili k přiznání, že organizoval vzpouru venkovanů proti komunistickému režimu, a požadovali od něj odpadnutí od víry. Když odmítal přistoupit na jejich požadavky, zavěsili jej na několik dní na strom a pálili ho žhavou železnou tyčí, bodali mu třísky pod nehty a bičovali ho. Na následky tohoto krutého mučení otec Bushati 12. září 1949 ve vazbě zemřel, a to krátce před chystaným soudním procesem. Jeho tělo bylo vhozeno do bažin na kraji města Lezhë.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

Bl. Anton Muzaj. Foto: <http://www.kishakatoilleshkoder.com>

NASLOUCHAT NESTAČÍ

Svět prázdných zpovědnic je předsíní pekla

Úkolem pastýřů je hlásat pravdu, ne ji zamlžovat ve jménu falešného soucitu. Přivádět hříšníky k pokání, nikoli k sebeobhajobě, vychovávat jejich svědomí, ne je chlácholit rozměňováním norem.

Nelze dnes nenatrefit na srdceryvná svědectví těch, kterým prý zkazila život katolická sexuální morálka. Striktními pravidly zranění lidé veřejně svědčí o tom, jak se snažili dostat normě, jak je opakované pády stahovaly stále hlouběji do víru viny a jak se nakonec z těchto nelidských muk vynořili s osvobozujícím vědomím, že neselhali oni, nýbrž nauka. Cílem jim pak již není změnit sebe, ale ji. Cestou k tomu, aby na světě ubylo hříchu, již není svatost, ale revoluce proti překonaným pravidlům – vždyť, kde není norma, není hřích. Je tedy třeba strhnout starou morálku, která zapovídala mimomanželskou sexualitu, je třeba se vzepřít proti *mravní diskriminaci*, a postavit se na barikády v boji za základní lidské právo na život – na život muže s mužem, na život muže s cizí manželkou, na život muže s nemanželkou.

V rámci této revoluce se musí nejprve svoboda emancipovat od pravdy a rozum od logiky. Musí se uznat, že to, co bylo včera ještě naukou zjevenou Písmem a střeženou Tradicí, může být dnes bludem nemilosrdných rigoristů. Musí se přijmout, že pravdy víry a mravů lze měnit stejně pružně jako program politické strany a že *Zeitgeist* je novým, neomylným magisteriem, v jehož jménu se smějí zpátečníci upalovat.

Stud, svatost a nestydatost

Instinkt revolucionářů brojících proti morální diskriminaci je naprosto správný. Těžký hřích působí nesnesitelné výčitky a z této nesnesitelnosti je třeba najít cestu ven. Takové cesty existují dvě: buď *pokání*, nebo *popření*. Když se chci zbavit bouře ve svědomí, mám možnost se buď s Boží pomocí obrátit proti hříchu, anebo se s pomocí pokušitele obrátit proti normě – anebo ještě lépe: popřít její existenci.

Za poznání té druhé cesty vděčím zejména povinné četbě na pražské Katolické teologické fakultě. Oženivší se kněz Georg Denzler mi v knize *Zakázaná slast* ukázal, že celibát je v křesťanství pouze neblaze pohanskou výpůjčkou. Stejnopohlavnímu sexu propadnuvší kněz Daniel Helminiak mi skrz knihu *Co vlastně Bible říká o homosexualitě* sdělil, že vlastně

Foto: Wikimedia Commons, Whoislikemichael (CC BY-SA 4.0)

Největším ohrožením spásy není hřích, ale jeho popírání v podobě zkaženosti nebo nestydatosti.

nic, rozhodně nic špatného. Oba využili veškerou sílu svého intelektu k racionalizaci vlastního selhání, k sebeobhajobě před světem.

Zápas s hříchem může být dlouhou řadou proher, ale největší prohrou je dát vlastnímu prohrávání jiné jméno, nahradit pojem *pokušení* pojmem *přirozenost* a zbavit se studu nikoli tím, že se stanu svatým, nýbrž nestydatým. Takovýto popírač vlastní hříšnosti je však neléčitelný, podobně jako alkoholik, který si nepřizná, že pije. Proto největším ohrožením spásy není hřích, ale jeho popírání v podobě *zkaženosti* nebo *nestydatosti*.

Jedná se o poslední stupeň pronikání zla do duše, již svatý Jan Zlatoústý popisuje jako pevnost. Pokud jednotlivě zhřeším, jako by nepřátelský voják vpadl přes hradby dovnitř. Včasnou svatou zpovědí ho okamžitě zahubím. Pokud v nějaké věci selhávám pravidelně, dostávám se do stavu hříšnosti. Nepřátelská armáda už pevnost dobyla, ztrácím nad sebou vládu, stávám se otrokem neřestného návyku. I v tomto stavu *hříšnosti* však dosud vnímám své hříchy jako cizí vojsko, jako okupační mocnost, jíž se chci zbavit, byť právě nemám sil. Posledním stupněm je *zkaženost*. Za této situace se cizí vojáci nejen volně procházejí mou pevností, ale já je zde vítám, hostím sušenkami a chlubím se před světem, jak se můj život příchodem okupační armády proměnil k lepšímu.

Jsou nestydatí lidé, kteří o sobě bez mrknutí oka a bez uzardění sdělují věci, jež svou povahou patří do zpovědnice. Sdělují je ochotně a otevřeně, nic nezatají. Jen zkroušenost srdce schází. Takové zkaženosti může propadnout i teolog nebo kněz, když popírá hříšnost hříchu a vydává spoustu energie na jeho obhájení namísto na jeho odhalení a léčbu. Případ takto znestydatělého života najdeme u člověka, o kterém mi vyprávěla jeho matka a který žije zároveň s manželkou a milenkou, aniž by to tajil. „Cizoložíš,“ řekla matka. „Necizoložím,“ odvětil syn, „to je polyamorismus.“ Polyamorismus. Pomocí hezkého cizího slova se dá hřích snadno proměnit v menšinový životní styl.

Kéž bychom žili ve světě plném svatých! Nezdá se však, že by se něco takového blížilo. Kéž bychom tedy alespoň žili ve světě plném hříšníků! Svět plný nestydatých spravedlivých, svět, ve kterém lidi netrápí hřích, ne proto, že by

Foto: Wikimedia Commons, JBThomas4 (CC BY-SA 4.0)

se ho zbavili, ale proto, že se zbavili nepříjemného pocitu viny, svět prázdných zpovědnic, je totiž předsíní pekla (srov. 1 Jan 1,8). Budu-li vlastním žalobcem, bude Bůh mým obhájcem. Budu-li vlastním obhájcem, bude Bůh mým soudcem. Stav nestydatosti, kdy vidím hřích, ale už jsem mu tak přestal říkat a nestydím se za něj, znamená zhoubu duše. „Běda těm, kdo říkají zlu dobro a dobru zlo, kdo vydávají tmu za světlo a světlo za tmu.“ (Iz 5,20)

Nesud', abys nebyl souzen?

Když se pak tito nestydatí – zvláště z řad duchovních – halasně ozývají v médiích, stavějí se do role obětí a volají po změně církevní nauky, je to sice znepokojivé, ale pochopitelné – potřebují, aby svět přitakal obrazu, který si o sobě vytvořili. Mnohem však znepokojivější je, pokud katolické okolí – včetně kněží a teologů – jen bezradně krčí rameny, nebo dokonce aktivně přitakává.

„Kdo jsem já, abych soudil,“ říkají pastýři a odvracejí zrak. Hájí se tím, že sám Pán přece praví: „Nesud', abys nebyl souzen.“ Tentýž Pán však v evangeliu neváhá soudit zákoníky a farizeje. Může se to zdát pokrytecké; jenže v Kristu přece nemůže být rozpor mezi životem a slovy. Pán po svých učednících navíc nechce

nic, co by nejprve nekonal sám. Pro tu podivnou situaci zbývá jediné vysvětlení: to, jak Ježíš mluví s farizeji, není oním odsouzeníhodným odsuzováním. To, před čím Kristus varuje, není kritické myšlení a ochota říkat pravdu. To, před čím varuje, je ošidná hra na Boha, který jediný vidí až na dno lidských srdcí a dokáže posoudit míru lidské zodpovědnosti

V záplavě planého řečnění je křesťan, a zvláště pastýř, povolán mluvit bez mlčení. Je povolán říkat: „Toto je hřích a toto je blud.“

a viny. Hřešit souzením druhého znamená stavět se kriticky vůči jeho slovům, pokud hlásá bludy, anebo vůči jeho jednání, pokud nemravně žije a nemravnost hájí. Hřešit souzením druhého znamená, že neřeknu: „Co tvrdíš je lež,“ anebo „Co děláš, je zlé“. Hřešit souzením znamená pouze ztotožnit bludaře s bludem, hříšníka s hříchem („Jsi lhář.“ „Jsi zlý.“).

Do nejnějnější svatyně, do cizího svědomí nevidíme, a je opovážlivostí hrát si na soudce skrytých skutečností. Ale slova slyšíme, skutky vidíme – a ty soudit

smíme, někdy dokonce musíme. Lze se totiž ohánět „neposuzováním“ a vydávat takový postoj za ctnost – za zdrženlivost v soudech –, zatímco ve skutečnosti jde jen o zástěrku pro vlažnost nebo pro zbabělost. Jsou chvíle, kdy je hříchem neozvat se, odvrátit zrak, nevyjádřit se, abych se náhodou nenamočil, abych neodhalil nitro, neučinil se zranitelným. Oháníme se pak evangelijními slovy o neposuzování, ale zapomínáme, že ta se netýkají skutků a slov, nýbrž lidí.

Pokud jde o člověka: „Kdo jsem já, abych soudil.“ Pokud jde o člověka, pak pamatuji, že pastýř, který se stal vlkem, je především zatoulanou ovci, jež potřebuje pomoc. Pokud však jde o skutky a slova, pak nesoudit znamená propadnout ochablosti rozumu a lhostejnosti vůle. Kristus, který nás varuje před odsuzováním, nás také povzbuzuje k jasnému mluvení. Vaše slova ať jsou „ano, ano“ – „ne, ne“. V záplavě planého řečnění je křesťan, a zvláště pastýř, povolán k mluvení bez mlčení. Je povolán říkat: „Toto je hřích a toto je blud.“

Při tom všem je však zároveň třeba se pečlivě ptát, kdy jsem skutečně k mluvení povolán a zda se mě věc, k níž se chci vyjádřit, týká. Zkušenosti mají k dispozici vnitřní dar rozlišování. My ostatní se zde neobejdeme bez kvalitního duchovního vedení. Existuje totiž i neřest protikladná lhostejnosti – a tou je všetečnost, jíž propadají lenivé, jalové duše, které se o nic nestarají tolik jako o zkoumání života těch druhých. „Starej se o sebe,“ poradil anděl svatému Antonínovi. Ale když došlo v Alexandrii k ariánské krizi, šel Antonín hájit pravdu proti bludu i s nasazením vlastního života. Ochota o pravdě svědčit, ochota odsoudit nepravost – a ukázat při tom i na konkrétního člověka, který ji hlásá nebo koná, tedy není tím souzením, které Ježíš tak odsuzoval.

Avšak smrtící soucit dnes svazuje ústa těm, kdo mají mluvit. Skutečný soucit by měl podobu pravdivého slova, které se zařizne do hříšnickovy duše (srov. Sk 2,36–37). Skutečný soucit by nepřikrýval zhoubné rány laskavostí, ale otvíral by je láskou k uzdravení. Nestydatí nepotřebují empatické přitakávání a pochlebování, nýbrž pobídku k pokání. Nestáčí se přitom za hlasatele zkaženosti pouze mod-

lit, je třeba pravdu vyznávat i slovem. Zvláště pastýři jsou povoláni k promlouvání. Horlivci sice někdy nechávají polemice vyrůst z vlastní pýchy, hájí pravdu bez lásky, a proto jejich zápas nepřinese plody, avšak jsou i zbožní, kteří propadají extrému opačnému: znají sílu ticha, ale ne sílu slova, neodvážejí se činu. Nicméně zvláště v této době velkých duchovních

zmatků máme povinnost bez vytáček vydávat svědectví pravdě. Naslouchat je důležité, ale naslouchat nestačí. Nestačí Hospodinu jen nastavovat ucho, je také třeba pozvedat v jeho jménu hlas. Vede-li se zápas mezi apoštolskou tradicí a duchem doby, ale pastýř se ohradí: „Kdo jsem já, abych měl názor?“, pak svému stádcu neslouží. Hledí na to, jak se na téže

louce pasou s ovci i vlci. Laskavě přihlíží, nikoho nesoudí, nestranně naslouchá. A zatím teče krev.

P. Štěpán Smolen

P. Mgr. Štěpán Smolen,
farní vikář v Mladé
Boleslavi

NĚKOLIK POZNÁMEK K 8. KAPITOLE POSYNODÁLNÍ EXHORTACE AMORIS LAETITIA

Jak má být chápána posynodální exhortace *Amoris laetitia* vzhledem k přístupu věřících ke svátostem? Co je třeba vzít v potaz, abychom poselství exhortace správně porozuměli?

Exhortace zahrnuje „příspěvky obou nedávných synod o rodině spolu s dalšími úvahami, které mohou usměrnit reflexi, dialog a pastorační praxi a současně poskytnout odvahu, podněty a pomoc rodinám v jejich nasazení i v jejich těžkostech“ (*Amoris laetitia*, čl. 4). Proto je zřejmé, že nemění a z povahy věci ani nemůže měnit *neměnné* učení Církve o přístupu věřících ke svátostem. Veškeré úvahy týkající se praxe přístupu věřících žijících v neregulérních situacích ke svátostem tedy musí reflektovat učení o milosti posvěcující, jak ho vyjadřují např. posynodální exhortace *Familiaris consortio* (čl. 84), posynodální apoštolská adhortace *Reconciliatio et poenitentia* (čl. 34), *Dopis biskupům katolické církve o přijímání eucharistie rozvedených a znovu sezdaných věřících, Prohlášení ohledně možnosti umožnění rozvedených, kteří uzavřeli nový sňatek, přijímat eucharistii*, a posynodální exhortace *Sacramentum caritatis* (čl. 27, 28, 29).

Pozitivní a negativní Boží zákony pozitivně vyhlášené

Ke správnému čtení exhortace bude vhodné si připomenout rozdíl mezi Božím zákonem pozitivním pozitivně vyhlášeným a Božím zákonem negativním

Foto: Wikimedia Commons

pozitivně vyhlášeným, který v encyklice *Veritatis splendor* připomíná Jan Pavel II. Negativně formulované božské zákony, tj. zákazy, jsou charakterizovány tím, že jsou absolutně platné, za všech okolností, nikdy je nelze porušit, a to ani za cenu ztráty vlastního života. Jde o deontologické normy, které jsou platné *semper et pro semper*. Mezi tyto zákazy patří např. zákaz vraždění, smilnění/cizoložství, krádeží. Naopak pokud se jedná o zákony božské pozitivní, tj. příkazující zákony, je vždy úkolem rozumnosti zkoumat, do jaké míry jsou aplikovatelné v konkrétní situaci, někdy je třeba brát ohled na jiné, důležitější povinnosti. Jde o teleologické normy, které jsou

platné *semper et non pro semper*. Mezi tyto příkazující zákony patří např. příkaz svěcení svátečního dne, příkaz úcty k rodičům a lze mezi ně zahrnout i povinnost společného života manželů. Srov. *Veritatis splendor* čl. 52, 67, 81, 102; KKC 1755–1761.

Proto také úvahy o přirozeném zákonu, o prvních principech praktického rozumu, které jsou zřejmé, o obecných větách z těchto principů odvozených, které jsou jisté, a o závěrech týkajících se konkrétního jednání, které mohou být pro spletitost situací často nejisté, se týkají pouze teleologických norem, nikoli deontologických. Zákaz usmrcení nevinného, zákaz cizoložství jsou jisté a zřejmé i v těch nejspletitějších situacích. Je-li někdy dovoleno trpět menší zlo, aby nedošlo ke zlu většímu, nebo aby bylo dosaženo většího dobra, není nikdy dovoleno ani z nezávažnějších důvodů dělat zlo, aby z něho vzešlo něco dobrého. Srov. *Humanae vitae* čl. 14; *Veritatis splendor* čl. 80.

Zjevení

Další skutečnost, kterou je dobré mít při čtení exhortace na paměti, je to, že Bůh k lidem promluvil definitivně skrze Ježíše Krista. Křesťanská víra proto nemůže

Foto: Flickr, Waiting For The Word (CC BY 2.0)

přijmout interpretace exhortace, které si dělají nárok na opravu Zjevení, jehož naplněním je Kristus. Srov. KKC 65, 67, 73.

Obsah 8. kapitoly

Osmá kapitola exhortace *Amoris laetitia* obsahuje 22 paragrafů.

Kapitola obsahuje výzvu, aby pastýři neopouštěli věřící, kteří nežijí plně v souladu s učením církve (srov. AL 291, 293), aby je neodsuzovali příliš tvrdě (srov. AL 296, 308), aby si nad nimi nemyli ruce pouhým konstatováním, že nežijí v souladu s požadavky mravního zákona (srov. AL 304, 305). Jinými slovy lze říci, že vedle projevů duchovního milosrdenství v podobě napomínání hříšníků, mají pastýři těmto věřícím vysvětlovat důvody církevního učení (srov. AL 311), radit jim, jak dosáhnout nápravy svého života (srov. AL 293, 294, 297, 312), povzbuzovat je k nápravě a modlit se za ně, aby nápravy dosáhli.

Z bezpočtu variant konkrétních situací, kdy věřící nežijí plně v souladu s církevním učením, kapitola zmiňuje civilní sňatky, faktické soužití, rozvedené žijící v novém svazku, které mohly povstat nejrůznějšími způsoby. Papež ale nemá na mysli pouze tyto věřící (srov. AL 297). Lze uvažovat také o rozvedených, kteří zůstávají sami, o věřících žijících v platném manželství, ale nepřijímajících učení o nerozlučném spojení dvojího významu manželského setkání (aneb o antikoncepci), o věřících odmítajících početí dalšího dítěte z malicherných, sobeckých důvodů, o věřících zanedbávajících výchovu dětí apod. Úvahy v kapitole lze jistě vztáhnout také na pastoraci

případů, které může prezentovat slavný příklad homosexuálního prostituta nakaženého HIV.

Protože důvody proč věřící nepřijímají některou část učení, nebo obtíže, které mají se změnou svého života, mohou být v každé situaci jiné, papež zmiňuje, že není možné očekávat od exhortace konkrétní návod pastorace (srov. AL 300), upozorňuje ale, že každé doprovázení musí respektovat pravdu, respektovat církevní učení (srov. AL 300, 301, 307, 311).

Bůh nenařizuje něco nemožného. Příkázáním tě vybízí, abys dělal vše, co můžeš, a pomáhá ti, abys mohl. Boží příkázání nejsou těžká, jeho jho netlačí.

Na několika místech se hovoří o polehčujících podmínkách a okolnostech. Zmiňuje se, že ne každý, kdo se nachází v tzv. neregulérní situaci, je zbaven milosti posvěcující (srov. AL 301, 305). Mají se zřejmě na mysli rozvedení věřící žijící bez jiného partnera, tak také rozvedení věřící žijící s jiným partnerem, kteří se nemohou rozejít – jak by byli povinni –, ale jsou zavázáni k životu v sexuální zdrženlivosti. Jde o případ trpěného menšího zla (zákonní manželé žijí odděleně), aby se zabránilo zlu většímu (např. uvádění dětí nebo druhého manžela do nebezpečí). Srov. *Familiaris consortio* čl. 84; *Humanae vitae* čl. 14; *Veritatis splendor* čl. 80.

Hodné přijímání eucharistie

Učení Církve o hodném přijímání eucharistie lze opřít o I Kor 11,27–29; *Didaché*, 14, 1; Sv. Justin, *Apologiae*, I, 66; Sv. Cyprián Kartaginský, *De lapsis*, 15, 16; Sv. Augustin, *Sermones*, 58, 4; Genadius Marseillský, *De Ecclesiasticis Dogmatibus*, 53. Synody prvních století učení o hodném přijímání potvrzují, když zapovídají eucharistii pro ženaté, kteří žijí s jiným partnerem než svým zákonným manželem. Tridentský koncil učí o nutnosti být v milosti posvěcující při přistupování k eucharistii a zároveň jasně odsuzuje opačný názor. Jan Pavel II. utvrzuje Církev v této víře v encyklice *Ecclesia de Eucharistia* v čl. 36: „*Chci tedy znovu zdůraznit, že platí a vždy bude platit v Církvi norma, v níž Tridentský koncil shrnul přísné napomenutí apoštola Pavla, totiž že k hodnému přijetí eucharistie, pokud si je člověk vědom smrtelného hříchu, je nutné předcházející vyznání hříchů.*“

Svátost obrácení a smíření

S odkazem na Tridentský koncil Jan Pavel II. učí, že jedním z nezbytných kajicnickových úkonů je kajicníkova „*pravá lítost, tj. jasně a rozhodně odmítnutí spáchaného hříchu zároveň s předsevzetím již se ho nedopustit pro lásku k Bohu, která se obnovuje s lítostí*“ (*Reconciliatio et poenitentia*, čl. 31.) Srov. také *Katechismus katolické církve*, 1451). K této nutné podmínce dochází člověk i přirozeným světlem rozumu. Nelze totiž slovy odmítat zlý čin a současně být připraven se jej vzápětí dopustit a nazývat to odvrácením se od hříchu.

Naděje pro věřící

Nadějí může všechny věřící naplňovat nauka o možnosti a nutnosti plnění Božích příkázání, kterou shrnul Tridentský koncil v Dekretu o ospravedlnění a kterou svatý Jan Pavel II. opakuje v encyklice *Veritatis splendor*, čl. 102: „*Nikdo nesmí zastávat onen opovržlivý výrok, který církevní otcové odsoudili vyobcováním, podle něhož je pro ospravedlněného člověka nemožné zachovávat Boží příkázání. Bůh totiž nenařizuje něco nemožného, nýbrž příkázáním tě vybízí, abys dělal vše, co můžeš, a prosil o to, co můžeš, a pomáhá ti, abys mohl. Boží příkázání nejsou těžká (1 Jan 5,3); jeho jho netlačí a jeho břemeno netíží (srov. Mt 11,30).*“

Kapitola zmiňuje několik dalších okolností či důvodů, které mohou lidem způsobovat obtíže při naplňování požadavků evangelia: neznalost příslušných norem, těžkost s jejich pochopením, roztržitost, násilí, strach, návyky, bezuzdné vášně, jiné psychické a sociální činitele, citová nezralost (srov. AL 301, 302). Pastýři by snad tedy měli napomáhat k odstraňování těchto překážek.

Na závěr kapitoly papež vybízí věřící, aby se s důvěrou obraceli na své pastýře, kteří jim pomohou lépe pochopit, co

se děje, a objevit cestu osobního zrání (srov. AL 312).

Závěr

O čem se v 8. kapitole exhortace hovoří? Co se o tom říká? Proč se to říká – jak je to odůvodněno?

I když struktura kapitoly nemá příliš jasnou linii, lze snad dojít k závěru, že papež hovoří o pastorači věřících v neregulérních situacích. Říká, že by je jejich pastorače měla uvést na cestu obrácení a pomoci jim dosáhnout nápravy jejich

života. Pastýři by neměli ztráct s věřícími trpělivost, pokud snad nejsou dostatečně silní k okamžité nápravě. Odůvodnění např. v podobě příkladu, jak konkrétní chybné rozlišení situace způsobilo konkrétní nespravedlnost, v kapitole chybí.

Miroslav Kratochvíl

ICLic. Ing. Miroslav Kratochvíl, konzultor a stálý prokurátor a advokát u Diecézního církevního soudu v Brně

KNIHA O PASTORAČNÍ PÉČI O RODINY

V Akademii kanonického práva právě vychází český překlad průvodce novou rodinnou pastorači na základě exhortace *Amoris laetitia*. Sepsali ho profesori Papežského institutu Jana Pavla II. pro studium manželství a rodiny v Římě **José Granados** (viceprezident a řádný profesor dogmatické teologie manželství a rodiny; připravuje se české vydání jeho díla *Una sola carne in un solo Spirito. Teologia del matrimonio* [2014]), **Stephan Kampowski** (řádný profesor filosofické antropologie) a **Juan José Pérez-Soba** (řádný profesor pastorační teologie manželství a rodiny; v češtině vyšla jeho publikace *Pastorační péče o rodiny. Od pastoračních programů k rozvoji života*, Brno 2015).

V úvodu knihy autoři píší: „Hned po vydání exhortace *Amoris laetitia* se objevily nejrůznější pokusy tento dokument interpretovat. Náležitě prohloubení teologických tvrzení, s nimiž se zde setkáváme, si nepochybně vyžádá určitý čas a patřičnou trpělivost. S čím však nelze otálet – neboť v tom nikdo nemůže zůstat nečinný –, jsou praktické otázky, otevřené touto exhortací, které si kladou duchovní pastýři, konající svou službu ve zpovědnici, biskupové, kteří svým kněžím vymezují základní směrnice pro pastorační působení, rodiny, jež se aktivně podílejí na rodinné pastorači, atd.

Reagujeme tedy na výzvu, s níž se na nás obrací Svätý otec: „Složitost předložených témat nám ukázala nutnost

další otevřené diskuse o některých věroučných, morálních, duchovních a pastoračních otázkách. Uvažování pastýřů a teologů, pokud je vedeno věrností Církvi a je poctivé, realistické a kreativní, nám pomáhá dojít větší jasnosti.“ (AL 2)

„Větší jasnost, kterou požaduje papež František, nás zavazuje hledat důvody, proč se lidé rozhodují udělat právě určitou věc, a ne něco jiného. Problémy související s rodinami a s rodinnou pastorači se samozřejmě nevyřeší pouze vyhlášením nových zákonů nebo výjimek k odvěkým normám. Toto „ne“ totiž vyžaduje i mnohem silnější „ano“ – a právě tím jsme se inspirovali při psaní tohoto průvodce: jedná se o „ano“ vyslovené k dobru evangelia rodiny, které nám přináší světlo samého Boha a které se dotýká srdcí lidí, aby v nich zažehlo novou naději.

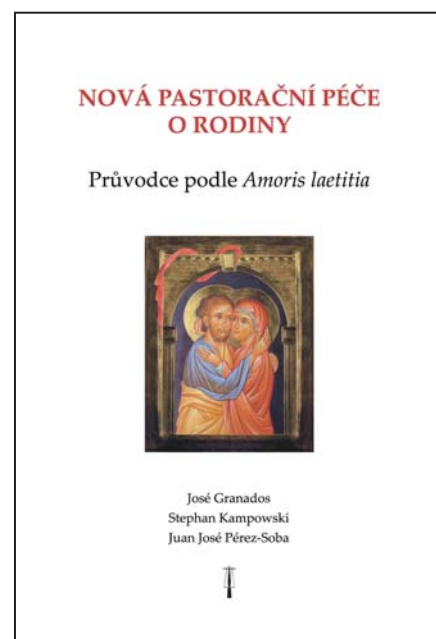
Jedině tato věrnost evangeliu rodiny je s to vtisknout jednotný ráz celé exhortaci, která by bez tohoto interpretačního klíče vypadala jako nesourodá a mohla by vést k vnitřním nesrovnalostem mezi tím, co se v ní praví, prameny, o něž se opírá, a jednáním, k němuž nás vybízí. My jsme ovšem pevně přesvědčeni o soudržnosti celého tohoto pastoračního obrácení, k němuž jsme povoláni, a proto se z tohoto zorného úhlu pokusíme nahlédnout i na *Amoris laetitia*. „Jasnost, kterou hledáme, je nezbytnou podmínkou k pochopení, po jakých cestách se ubírají lidé

při svém postupném putování ke zralosti. Je to vlastně jas milosrdné tváře našeho Pána, který učí mnoho věcí ty, kdo jsou unavení a vyčerpaní jako ovce bez pastýře (srov. Mt 9,36; Mk 6,34).“

Nová pastorační péče o rodiny.

Průvodce podle *Amoris laetitia*

(*Amoris laetitia. Accompagnare, discernere, integrare. Vademecum per una nuova pastorale familiare*)
Akademie kanonického práva, Brno 2017
ISBN 978-80-906025-5-7, brož., 132 s.
<http://akademie.biskupstvi.cz/>

V USA NEDOCHÁZÍ K PERZEKUCI KŘEŠŤANŮ? ZKUSTE TO ŘÍCT TĚMTO KŘEŠŤANŮM

Když jsem ve svém povolebním sloupku napsal, že mnozí křesťané hlasovali pro Trumpa a Pencea, protože cítili, že jejich komunity jsou ohroženy soustavnou erozí náboženské svobody za Obamovy vlády, mé tvrzení způsobilo příval e-mailů, facebookových zpráv a tweetů, v nichž jsem byl obviňován ze lži.

Na křesťany se neútočí, informovali mě moji kritici, a je směšné něco takového tvrdit. Pro spoustu těchto kritiků očividně není důvodem pro použití slova „ohrožení“ ani to, že jsou zavírány podniky křesťanů, neboť se zřejmě domnívají, že to není žádný velký problém.

Tito křesťané jsou koneckonců nenávislní homofobové a „náboženská svoboda“ je pouze efektním označením „fanatismu“. Jiní si možná myslí, že přeháním a že k takovým věcem dochází jen zřídka, pokud vůbec. Další asi věří, že ač máme povinnost naslouchat libovolnému počtu skupin, když tvrdí, že se cítí ohroženy nebo napadány, tvrzení křesťanů jsou jaksi neplatná nebo se neberou v úvahu. Někteří se dokonce pokusili převést tento problém na rasovou rovinu, když naznačovali, že v případech, které jsem zmiňoval, šlo o výsady bělochů či něco na ten způsob – i když neexistuje nic jako víra „bílých křesťanů“.

Toto se děje křesťanům

Jako reakci jsem sestavil velmi krátký a velmi neúplný výběr případů, k nimž nyní dochází ve Spojených státech amerických. Tyto věci se dějí křesťanům. A ať už tyto záležitosti považujete za zasloužené důsledky, nebo jsou podle vás irrelevantní vůči jakémukoli měřítku útlaku, které používáte, poukazují na to, proč mají mnozí křesťané pocit, že jsou jejich komunity napadány. Ignorujte je, chcete-li, ale uvědomte si, že jen proto, že vy jste ještě nic takového nezakusili, ještě to neznamená, že se to neděje.

Jacka C. Phillipse, pekaře z coloradského Denveru, v roce 2012 požádal homosexuální pár, Charlie Craig a David Mullins, o upečení svatebního dor-

tu. Phillips odmítl a odvolal se přitom na svou křesťanskou víru, ale nabídl jim, že pro ně upeče cokoli jiného. Mullins a Craig se místo toho rozhodli jej žalovat a tvrdili, že s nimi jednal nelidským způsobem. Dva soudy rozhodly, že Phillips pro tento pár musí upéct svatební dort. Phillips proto, aby mohl zůstat věrný svému svědomí a své víře, přestal zcela péct

Foto: Flickr, American Life League (CC BY-NC 2.0)

Dnešní společnost se horlivě staví za nejrůznější skupiny, jež si stěžují, že nejsou dostatečně přijímány, ale práva křesťanů pošlapává.

svatební dorty. Podle jeho tvrzení tak jeho firma přišla o 40 % příjmů.

Elaine a Jonathan Hugueninovi byli soudem v Novém Mexiku v roce 2012 přinuceni zaplatit pokutu více než 6 000 dolarů za to, že odmítli, aby jejich firma Elane Photography fotografovala „obřad lesbických oddavek“.

Univerzita v Toledu propustila jednu ze svých zaměstnankyň, když nesouhlasila s myšlenkou, že manželství homosexuálů je záležitostí občanských práv:

Univerzita v roce 2008 propustila Crystal Dixonovou z dočasného postu zástupkyně vedoucího odboru lidských zdrojů, protože napsala v *Toledo Free Press* článek, v němž tvrdila, že hnutí za práva homosexuálů nelze srovnávat s hnutím za občanská práva, protože ona jakožto černoška neměla možnost vybrat si své menšinové postavení, zatímco homosexuálové podle ní takovou možnost mají.

V roce 2013 se stát Oregon zaměřil na malou rodinnou pekárnu Aarona a Melissy Kleinových, když odmítli upéct svatební dort na svatbu lesbiček a rovněž se odvolávali na svou křesťanskou víru. Stát Oregon je pokutoval, zašel dokonce tak daleko, že jim obstavil bankovní účty a majetek a sebral jim celkem 144 000 dolarů za to, že odmítali porušit principy své víry. Pekařství, v němž tito manželé pracovali řadu let, bylo zavřeno. Aaron Klein je v současné době v pracovní neschopnosti, neboť se zranil, když pracoval jako popelář, aby uživil svou rodinu s pěti dětmi. Jejich rodina byla také terčem štvavé kampaně homosexuálních aktivistů, kteří chtěli stůj co stůj zničit jejich firmu.

Protikřesťanské kampaně

V roce 2013 časopis *Crisis* oznámil, že se protikřesťanské kampaně rozšířily do Vermontu: Lesbický pár v roce 2011 zažaloval restauraci Wildflower Inn na základě státního zákona o veřejném ubytování poté, co páru bylo řečeno, že v restauraci nemůže pořádat svatební hostinu. Majitelé údajně byli ochotni umožnit obřady homosexuálů pod podmínkou, že zákazníkům bude oznámeno, že takovéto akce jsou v rozporu s jejich katolickou vírou. To nestačilo. Restaura-

ce musela v roce 2012 urovnat tuto záležitost tím, že zaplatila pokutu ve výši 10 000 dolarů a dvojnásobek této částky věnovala na charitativní účely. V této restauraci se již žádné svatební hostiny nepořádají, ačkoli k tomuto rozhodnutí údajně došlo ještě před vypořádáním případu.

Pokuty za věrnost víře

Vysoké pokuty, kterými jsou křesťané trestáni za to, že jsou věrni svému svědomí, jsou stále běžnější. Server *LifeSiteNews.com* v roce 2014 oznámil: Odbor pro lidská práva státu New York (DHR) rozhodl, že římskokatoličtí majitelé farmy v oblasti Albany porušili občanská práva lesbického páru, když v roce 2012 odmítli hostit jeho obřad uzavření homosexuálního „manželství“. Robertu a Cynthii Giffordovým, kteří vlastní a provozují farmu Liberty Ridge v Schaghticoke, soudkyně DHR Migdalia Paresová a komisařka Helen Diane Fosterová nařídily zaplatit 10 000 dolarů na pokutách státu a dalších 3 000 dolarů odškodného lesbickému páru, Jennie McCarthyové a Melisse Erwinové, za „duševní bolest a utrpení“. Navíc Giffordsovi musí svým zaměstnancům poskytnout školení v citlivém přístupu k zákazníkům a na viditelné místo umístit plakát se zněním státních zákonů proti diskriminaci.

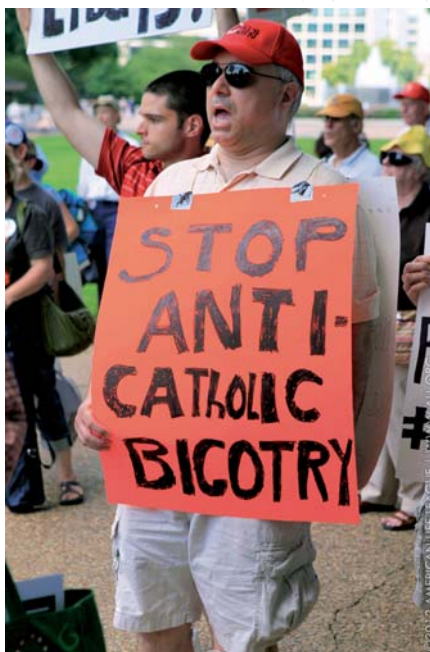
V roce 2014 se indianapoliské pekařství Randyho a Trish McGathových stalo terčem internetového útoku vedeného homosexuálními aktivisty poté, co majitelé uvedli, že jejich křesťanská víra je důvodem, proč neupečou dort na svatbu homosexuálů. Byli očerňováni jako homofobové a nenávistní lidé, ačkoli byli ochotni komunitě homosexuálů sloužit – jen se nechtěli podílet na oslavách svatby osob stejného pohlaví.

Baronelle Stutzmanové, majitelce obchodu *Arlene's Flowers and Gifts* v Richlandu ve státě Washington, bylo v roce 2015 nařízeno zaplatit pokutu ve výši více než 1 000 dolarů poté, co odmítla poskytnout květinovou výzdobu pro svatbu homosexuálů. Dotyčnému páru předtím mnohokrát květiny prodala, ale uvedla, že poskytnutí květinové výzdoby na tuto svatbu by bylo jednáním v rozporu s její křesťanskou vírou.

V roce 2015 byli mennonitští manželé Richard a Betty Odgaardovi přinuceni uzavřít svůj podnik v Des Moines ve státě Iowa poté, co na ně homosexuální aktivisté útočili za to, že odmítli ve své svatební kapli uspořádat „svatbu“ homosexuálů. Bojkot a kampaň provázela spoustou vulgárních zpráv a stížností

Křesťané jsou dnes stále častěji terčem útoků proto, že prostě věří tomu, čemu křesťané věří již 2000 let. Možná jste to ještě nezakusili, ale opravdu se to děje a děje se to teď.

Foto: Flickr, American Life League (CC BY-NC 2.0)

na porušení občanských práv vyvrcholila tím, že Odgaardovi museli zaplatit 5 000 dolarů – nakonec přišli o své živobytí.

Láska vítězí?

Obrovská míra nenávisti, jež podněcuje mnoho z těchto kampaní, je poněkud ironicky symbolizována hashtagem #LoveWins. Server *LifeSiteNews.com* v roce 2015 oznámil: Maloměstská pizzeria ve státě Indiana provozovaná křesťanskou rodinou musela být uzavřena poté,

co majitelé byli šikanováni pro-homosexuálními tyranu, kteří se stavěli proti náboženským hodnotám této rodiny. Do *Memories Pizza* ve Walkertonu přicházely výhrůžky smrti a bombovým útokem, její webové stránky napadl hacker... Útoky přišly poté, co televizní stanice ABC-57 v South Bend odvysílala 31. března pořad, v němž uvedla, že majitelé pizzerie podporují indianský ožehavý zákon o obnovení náboženské svobody. Televizní stanice uvedla, že restaurace *Memorial Pizza*, vlastněná Kevinem O'Connorem, je „prvním podnikem, který veřejně odmítá poskytovat služby homosexuálům“.

Majitelé výslovně prohlásili, že v jejich restauraci je vítán úplně každý, ale celý příběh začal tím, nechtěli poskytnout občerstvení na „svatbu“ homosexuálů, protože by to bylo v rozporu s jejich křesťanskou vírou.

Jak jsem již uvedl, toto je jen velmi neúplný výběr. Kdybych se pokusil uvést každý případ, kdy byli křesťané propuštěni ze zaměstnání kvůli projevu své víry nebo jim byla určitá pracovní pozice upřena, protože nesouhlasil s manželstvím osob stejného pohlaví, nebo byly vedeny útoky na jejich podnik, byli pokutováni nebo donuceni svůj podnik uzavřít, tento sloupek by měl desítky stran. Toto se opravdu děje a děje se to teď. Dokonce i liberální komentátoři jako Bill Maher a další si začínají uvědomovat, že útlak křesťanů byl přinejmenším zčásti důvodem porážky Hillary Clintonové ve volbách. Křesťané jsou již unaveni tím, že se na ně útočí proto, že prostě věří tomu, čemu křesťané věří již 2000 let – že manželství je svazkem mezi jedním mužem a jednou ženou a že křesťané musí jednat v souladu se svým svědomím. Nemusíte brát jejich zkušenosti na vědomí, nechcete-li. Ale u volebních uren budou slyšet.

Jonathon Van Maren

<https://www.lifesitenews.com>

Přeložil Pavel Štíčka
(Mezilitulky redakce)

Jonathon Van Maren,
publicista a mluvčí
pro-life

MARY WAGNEROVÁ

Mučednice za nenarozené děti

Dvačtyřicetilá kanadská katolická pro-life aktivistka Mary Wagnerová strávila úhrnem pět let ve vězení za to, že se modlí u potratových klinik a prosí jejich klientky, aby nezabíjely své děti. Kanadské justiční orgány to posuzují jako poškozování soukromého podnikání.

Na přelomu července a srpna přijela Mary na pozvání organizace „Stop aborcji“ v čele s panem Jackem Kotulou do Polska, kde se účastnila též Světových dnů mládeže. Navštívila řadu polských měst, kde přednášela o svém zápase na obranu nenarozených. Autor článku se účastnil 1. srpna jednoho jejího setkání s veřejností v Katovicích.

Bůh dává novou šanci

Její projev byl určen především ženám, které podstoupily potrat. Řekla jim, že především v Roce milosrdenství existuje skvělá příležitost přistoupit ke svátosti smíření, litovat svého hříchu a rozhodnout se nikdy se jej už nedopustit. Uvedla zkušenost ze své vlasti, že ženy, které okusily tuto velikou milost Božího odpuštění ve zpovědnici, pocítily úžasnou radost, která přikryla i jejich trauma postabortivního syndromu.

„Již nebudete žít s pocitem viny, neboť Bůh ve své pro nás nepochopitelné lásce vám nabízí nový začátek, dává novou šanci. Začněte znovu, tentokrát ne jako nepřátelé dětí pod srdcem matek, ale jako jejich ochránkyně,“ řekla a dodala, že právě takové ženy patří k jejím nejoddanějším spolupracovnicím. To se netýká jen žen, ale i zdravotníků, kteří dospěli k poznání, že potrat je vraždou nevinné lidské bytosti a stali se poté statečnými obránci nenarozeného života, nejznámějším příkladem je americký dr. Bernard Nathanson.

Tisíce zachráněných dětí

Mary Wagnerová však nejenom prosí matky, aby nezabíjely své děti, ale angažuje se též v aktivní pomoci pro ně. Se svou přítelkyní Lindou Gibbonsovou, jež celkově strávila 10 a půl roku ve vězení za to, že nosila u potratových klinik pla-

kát s obrazem potraceného dítěte a textem „Proč, maminko? Vždyť ti mohu dát tolik lásky!“, založila charitativní zařízení pro ženy, které váhají z různých důvodů (nátlak rodiny, sociální situace atd.) porodit dítě, a proto zvažují možnost potratu. Během několika málo let se zde narodilo více než tisíc dětí. Další stovky a možná i tisíce žen se Mary podařilo rozhovory před klinikou nebo přímo na ní přesvědčit, aby si dítě ponechaly.

Nejčastěji uváděným důvodem, proč jdou ženy na potrat, je podle Mary diagnóza Downova syndromu. K tomu promítla film s působivým svědectvím rodičovských párů, které vyprávěly, jak se právě takové dítě pro ně stalo požehnaním a radostí především tím, že dokáže projevit lásku spontánněji a vroucněji než zdravé dítě.

Její práce není lehká. Má sice oporu u té části kanadských katolíků, která zastává pravou nauku Církve včetně mnohých kněží, ale z episkopátu jí vyjadřují podporu pouze dva biskupové. To je podle ní velmi nedostačující vzhledem ke skutečnosti, že ročně přichází umělým potratem o život 40–50 milionů lidských bytostí. Poukázala také na slova papeže Františka při návštěvě Polska, že lidský život musí být chráněn od okamžiku početí.

Skromnost je u Mary Wagnerové patrna z celého jejího chování. O sobě mluví velmi zřídka, což se týká i jejího pobytu ve vězení. Vzpomíná na něj bez hořkosti, je Pánu vděčná, že jí dal příležitost evangelizovat své spoluvězeňkyně a také dozorkyně, i když některé dovedly být velmi brutální.

Hlavně se nebojte

Autorovi tohoto článku se podařilo krátce ji osobně pozdravit a adresovat jí slova podpory českých katolíků a pro-life akti-

vistů. Mary s radostí sdělila, že její otec pocházel z Čech a jako dítě spolu s rodiči uprchl po válce do Kanady před komunistickou perzekucí. Byl učitelem a kromě ní měli s manželkou ještě 13 dětí. Na prosbu, aby řekla pár slov českým katolíkům a obráncům nenarozeného života, Mary odpověděla:

„Hlavně se nebojte! Nemějte starost, co řeknou jiní lidé, ptejte se na prvním místě na to, co říká Bůh. A buďte v tom vytrvalí, i když se zdá, že nejsou vidět žádné plody. Vzpomínám si na případ jednoho stařečka u nás v Kanadě, který se několik let modlil na ulici poblíž potratové kliniky, kudy chodily ženy na zákrok, každý ho ale ignoroval, nikdo se s ním nebavil, nikdo nenavazoval kontakt. Kolem jen samá lhostejnost, stařeček už propadal zoufalství, kladl si otázku: proč se vlastně namáhám, když je to k ničemu? Až jednoho dne přišla k němu žena s holčičkou předškolního věku. Řekla, že toto je jeho dítě. Když se ptal, jak to, odvětila: ‚Šla jsem na potrat a právě vaše modlitby tady na tom místě mne upozornily, že dělám něco špatně, vrátila jsem se domů a dítě porodila.‘ Pracujte tedy, modlete se a bojujte, nenechte se odradit zdánlivou lhostejností a nezájmem, neboť lidé ve skutečnosti velmi citlivě vnímají, ta lhostejnost a nezájem jsou často jenom vnějškovým zdáním.“

K těmto slovům netřeba nic dodávat. Ať Pán a Bohorodička Panna Maria provázejí tuto svědkyni Kristovu našich časů!

*PhDr. Radomír Malý
(Mezititulky redakce)*

*PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista*

Jak to vidí Richard Čemus

Andělé strážní, Vánoce a terorismus

Vánoční strom je symbolem života, který ač zakořeněný v zemi, roste vzhůru k nebi do života věčného, do života, který vítězí nad smrtí a temnotami.

„Sám sebe se ptám, kdo dal mi sílu, kdo dal mi lék pro chvíle zlé. Bude to tím, že při mně stáli všichni mí strážní andělé,“ tak zpívá Karel Gott v jedné ze svých posledních písní. Česká stárnoucí hvězda se tu ohlíží zpět a žasne. Že ještě žije, si nedovede vysvětlit jinak, než zvláštní pomocí shůry ne jednoho, ale všech andělů strážných, kteří nad ním bděli a jej střezili. Mohli ho přece i neuhlídat, jako „neuhlídali“ Jiřího Štaidla, znavení rychlostí jeho života (Karel Gott: *Kluk s velkou vášní*, věnováno Jiřímu Štaidlovi).

Karlovi Gottovi bylo dáno přemoci zákeřnou chorobu a vrátit se na Vánoce domů. Asi nic si nemocný člověk tolik nepřeje, jako teplo rodinného kruhu, klid a bezpečí. Bez pohody a vánoční atmosféry pro mnoho lidí Vánoce prostě nejsou. To je kolektivní iluze štěstí. Ten, kterého porodila ve chlévě dívka z Nazareta, však není iluzí, nýbrž realitou, tak silnou a tak pevnou, že ji nemůže zničit nic. Ani teroristický útok na adventní trh v Berlíně, kde radostné očekávání nahradily slzy bolesti a strach z budoucnosti. Neckářova píseň Půlnoční tu jako by vyvěrá z nitra každého z nás: „Berán-

ku náš na nebesích, neopouštěj nás, až začnem se bát.“

Aby se mu otevřely oči pro *zázračnou* skutečnost, která je *za naším zrakem* a kterou nelze popsat než v obrazech, např. jako švadrony andělů v pohybu s jedinou starostí, jak nás ohlídat, ochránit, nám pomoci, přinést útěchu a vést nás bezpečně úskalími života, musel Václav Neckář projít těžkou zkouškou utrpení. Po mrtvici se učil od píky mluvit, dokonce i zpívat, hlavně ale se naučil hovořit s Bohem – modlit se: „Každý z nás a taky já máme svého anděla, co se dívá. Když jsem ztrácel slova z úst, zašeptal: Pane nedopust. A já zpívám... zase zpívám!“ Věřit na anděly, mluvit o nich, vzývat je a opěvovat se stalo součástí naší kultury. Je to důkaz toho, že naše společnost přeci jenom překonává trauma ateismu, kde andělé byli bití. Dosvědčuje to Karel Kryl, když zpívá: „Z rozmláceného kostela v krabici s kusem mýdla, přinesl jsem si anděla, polámali mu křídla.“

Starozákonní kniha Tobiaš vypráví, jak archanděl Rafael doprovázel mladého Tobiaše k jeho slepému otci Tóbitovi, který se uzdraví. Otevrou se i nám oči,

abychom se nechali dovést archandělem Rafaellem až k Bohu? Andělé jsou duchovní, rozumné, krásné a dobré bytosti. Tam, kde jsou přítomní, ohlašují ráj. Jsou duchovní stvoření, Bohem posláni, ale Bůh nejsou. Pomohou nám vykročit k setkání s Bohem, avšak stojí to ještě mnoho úsilí. „Když ty spíš, tak oni bdí, překážky z cest nám odklidí a víru vrátí.“ (Václav Neckář)

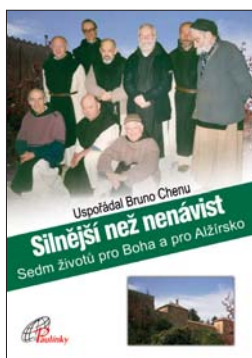
Ve světle víry poznáme smysl věcí a událostí kolem nás, tedy i smysl Vánoc. Ten netkví sám v sobě, v sentimentalismu, ale vede náš zrak k Velikonocům. Věčně zelené jehličí vánočního stromku je symbolem života, který ač zakořeněný v zemi, roste vzhůru k nebi do života věčného, života, který se nedá zastavit, života, který vítězí nad smrtí a který ani ta nejtemnější noc nemůže pohltit. Nepohltila jistě ani životy obětí atentátu v Berlíně. „Jste přece mrtví a vaše životy jsou ukryty s Kristem v Bohu,“ píše svatý Pavel Kolosanům.

In paradisum deducant te angeli – Ať vás andělé doprovodí do ráje.

Prof. Dr. Richard Čemus SJ
Radio Vaticana

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha I, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Silnější než nenávisť. Sedm životů pro Boha a pro Alžírsko

Dopisy, články a kázání zavražděných alžírských trapistů, z nichž vysvítá to, čemu věřili a jak žili v tvůrčím dialogu s islámem. Uspořádal Bruno Chenu. *Váz., 247 str., 250 Kč*

Giuseppe Forlai: Viděno jinak

Evangelní rady chudoby, čistoty a poslušnosti jsou většinou spojovány se zasvěceným životem. Autor se v této knize dívá na chudobu, čistotu a poslušnost jinak, než je obvyklé. Přístupně a velmi prakticky nastiňuje, jak mohou být evangelní rady inspirací a velkým darem pro každého, kdo se hlásí ke Kristu. *Brož., 102 str., 125 Kč*

Walter J. Ciszek SJ: S Bohem v Rusku

Autorova zkušenost z doby, kdy působil jako misionář v Rusku. *Dotisk, váz., 486 str., 349 Kč, též jako e-kniha, 175 Kč*

Letem světem

Není tomu tak dávno, co celý svět propadl mánii lovu Pokémonů. Lidé chodí po městech a s pomocí mobilní aplikace Pokémon GO hledají virtuální příšerky. Ve Španělsku si místní aplikaci upravili pro své potřeby a nyní umožňuje hledat kněze za účelem zpovědi. **Už to není Pokémon GO, ale Confesor GO, tedy Zpovědník GO.** Aplikace ukazuje polohu nejbližších kněží, kteří jsou schopni poskytnout zpověď. To se hodí!

Vstoupili jsme do nového roku. Václav Klaus mladší svůj pravidelný blog otevřel textem s nadpisem Zákazy 2017: „V roce 2017 budou zakázány silvestrovské rachejtly... Kouřit ve vlastní hospodě máte zakázaný... **Tučné jídlo a červené maso bude zakázaný... V polovině ulic bude čtyřicítka. Není pro to sice žádný důvod, ale je to míň než padesátka a třicítka je zatím ještě politicky neprůchodná...**“ Doplníme, že v půlce prosince server *iDnes.cz* informoval o tom, že „už od dubna by měl podle vlády nadřazený kontrolovat, zda je pracovní prostředí jeho zaměstnanec bezpečné, i když pracuje z domova“. Ekonomka Šichtařová na svém facebooku na adresu ministryně Marksové Tominové spustila doslova lavinu: „**Proboha zastavte tu neomarxistku někdo!** Už nesmíme kouřit, nesmíme pít, nesmíme dobrovolně jíst alergeny, nesmíme prodávat nanuky

bez připojení na internet, nesmíme být pronajmout tomu, komu my sami chceme, a teď už ani nebudeme smět doma makat! To snad nebylo ani před rokem 1989.“

Tak aspoň jeden příběh se šťastným koncem: „**Z toho dítěte nic nebude,**“ prohlásil lékař nad ultrazvukovým vyšetřením. Tatínek dnes tříletého Matěje vypráví: „... v genetické ambulanci nám sdělili,

Koláž: mimi

že máme zvýšené riziko Downova syndromu. Asi tak 1:50.“ Manželé podstoupili vyšetření, které popisují takto: „Na řadu přišla hlavička. Doktorův úsměv zničehonic zmizel a začal rychle přejíždět ultrazvukovou sondou po břiše. Z jeho výrazu jsem ihned věděl, že něco není v pořádku. Podívejte se, tady na té hlavičce to není tak, jak by to mělo normálně vypadat.“ Ukázal nám mnohonásobně zvětšené mozkové

komory vyplněné mozkomíšním mokem a okolo jen tenký prstenec utlačené mozkové tkáně. **Diagnóza byla neúprosná. Veliký hydrocephalus internus.** Další orgány už jen v rychlosti vyšetřil, změřil si míry a zapsal. Oba dva už jsme měli slzy v očích, když se k nám obrátil a řekl nám slova, které nikdy nezapomenu: „Podívejte se, takový nález na mozkou a už v takovém časném stadiu těhotenství..., to nedopadne dobře. Je velká pravděpodobnost, že plod ještě do porodu spontánně odumře. Prognóza je bohužel špatná.“ Dny ubíhaly a Matěj rostl. Tak jsme ho pojmenovali, poté co jsme se dozvěděli, že to bude kluk. Přes veškeré prognózy a těžký porod byl náš Matěj na světě a dával mu to hlasitě najevo. Vypadal jako úplně normální novorozenec. Poporodní adaptaci zvládl bez problémů. Provedl se časné ultrazvuk hlavičky a později magnetická rezonance, které obě shodně ukázaly vývojovou vadu na mozkových komorách. Navzdory nálezu na mozkou se hlavička nezvětšovala, Matěj neměl žádné problémy, pěkně pil a přibýval na váze... **Matějovi jsou tři roky. Vyvíjí se bez větších odlišností oproti normálním dětem. Lékaři nás pořád nedůvěřivě vůči zdravému synkovi zvou na další a další kontroly, ale intervaly mezi nimi se naštěstí prodlužují.**“

-zd-

15. I.	Ne	2. neděle v mezidobí Iz 49,3,5–6, Žl 40, I Kor 1,1–3, Jan 1,29–34
16. I.	Po	sv. Marcel I. Žid 5,1–10, Žl 110, Mk 2,18–22
17. I.	Út	Památka sv. Antonína, opata Žid 6,10–20, Žl 111, Mk 2,23–28
18. I.	St	Památka Panny Marie, Matky jednoty křesťanů Žid 7,1–3,15–17, Žl 110, Mk 3,1–6
19. I.	Čt	sv. Márius a Marta a jejich synové Žid 7,25–8,6, Žl 40, Mk 3,7–12
20. I.	Pá	sv. Fabián, papež a mučedník, sv. Šebestián, mučedník Žid 8,6–13, Žl 85, Mk 3,13–19
21. I.	So	Památka sv. Anežky, panny a mučednice Žid 9,2–3,11–14, Žl 47, Mk 3,20–21

22. I.	Ne	3. neděle v mezidobí Iz 8,23b–9,3, Žl 27, I Kor 1,10–13,17, Mt 4,12–23
23. I.	Po	sv. Ildefons Žid 9,15,24–28, Žl 98, Mk 3,22–30
24. I.	Út	Památka sv. Františka Saleského, biskupa a učitele církve Žid 10,1–10, Žl 40, Mk 3,31–35
25. I.	St	Svátek Obrácení sv. Pavla, apoštola Sk 22,3–16 (Sk 9,1–22), Žl 117, Mk 16,15–18
26. I.	Čt	Památka sv. Timoteje a Tita, biskupů 2 Tim 1,1–8 (Tit 1,1–5), Žl 96, Lk 10,1–9
27. I.	Pá	sv. Anděla Mericiová, panna Žid 10,32–39, Žl 37, Mk 4,26–34
28. I.	So	Památka sv. Tomáše Akvinského, kněze a učitele církve Žid 11,1–2,8–19, Lk 1,69–75, Mk 4,35–41

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.